

Universitätsbibliothek Paderborn

**Baptistae Mantuani Carmelit[a]e de patientia aurei libri
tres**

Baptista <Mantuanus>

Dauentrie, 1515

Ca[usa] breuis vit[a]e et mortis, et de an[n]is antiq[uo]ru[m] pat[rum]
ca.xxxvii

urn:nbn:de:hbz:466:1-30534

Liber Secundus

Appetit autem materia semper novis exornari formis, forma materię dominari. Et ubi una forma destinata est, materię ad eādem nunqz nū in die iudicij ad similez vero nō statim reuertit, potest tñ et statim hoc ē breui tempore reuocari, ut si corpu humanū māducetur ab homine sicut apud Antropophagos mos ē, trāseunte em̄ cibi pte in semē humanū, potest ex illa in iterię ptinacula fieri embryo, et ad rationalis animę redire sortiū. Quod si curiositas humana quierit, quod pacto fieri possit, ut eadē materię pros que in pluribus humanis corporibus fuerit, in iudicio surgat, cuz omnibus nūqz, cuz quonā igitur: aut Theologi quidā cum primo surrecturā, et quod eius defectu minor erit in reliqz supplēdaz a Deo, quē admodū enī panes multiplicauit in deserto, per et in materię augere in iudicio, quod si tota vnimateria, fiat tota alia, oportet nouā alteri materię dari, nec vt ecclesia docet, proptere carnis resurrectio esset. Astronomi vitā coelo metiūtur, negat Epigenes cētuz vigintiduos vite ānos excedi posse. Berosus cētuz septēdeciz. Reges Petrosyris et Necepsos autem posse in Italia cōtingere vitae ānos cētuz viginti sex. Observādos annos elimactericos monent mathematici, hoc ē scāsiles et gradarios, et hi sunt que ex septē et nouēz numeris in vnum cōfluentibus surgunt, hi namqz duo numeri (vt autem de eretorū ac malefici) et ad vitā succidendā pollentes sunt, et proptereas sexagesimuz tertium annū sequuz et pestilētez dicit, quod nouies septez et septies nouez eum numeruz reddunt, hec astronomica superstitione, vt Trā illius testis ē ipm quoqz perturbavit Augustū. Sed vt Plin. inquit in vij.lib.natu.historiq.cāp.xlix. Artis ipsius Astronomie incōstantia declarat, quod incerta res sit. Recurrant nos ad Pauluz aplim, quod non cœli sed Dei arcanoz est proscius, et discamus ab eo statutū esse, omnibus homibus semel mori. Job etiā audiāmus dicentez. Statuisti terminos eius que preteriri nō poterūt. his cōtentis causis inquerendis finez imponnamus, nam ista curiositas est precipitio vicina temeritas

De causa breuis vite et mortis. et de annis antiquorum patruz

Ca. xxxvij

Liber Secundus.

Nec de breuitate vite dolendum nobis ē more Theophrasti, q̄ naturā visus ē accusare, q̄ cornicib⁹ cernis ac elephatis longissimā vitā dederit, hoi vero cui⁹ intererat, t̄ cui⁹ maxime debebatur in statuēdo vite spacio usq; ad suspicioēz iūdīe parca fuerit, imo si Mosi credim⁹, nature opifex De⁹ in distributioē vitaē liberalis fuit, vt hoi p̄tatez foecerit nunq; moriēdi. Sz qui p̄fecte credit̄ dī uinis eloqujs, et cū iusticia et pietate vitaē degunt, p̄ntis exili⁹ breuitate contēpta, magis Deo grās agūt, q̄ hoi coelū aperuerit, q̄ natus rā accusent, q̄ auara vite fuerit. Sed sīnge nullā homini coelestiuz bonoz spez relictā, qđ de breuitate vite dicēduz sit, in principio libri de bello Jugurthē luculēto sermone Crispus explanat, falso ins̄ q̄t querit de natura sua gen⁹ humānū, q̄ etas imbecilla atq; breuis ē ui forte poti⁹, q̄ virtute regaf, nā cōtra reputādo neq; maius aliud neq; p̄stabilis inuenies, magisq; naturę industriā hoīm, q̄ viz aut tē pus deesse, sed būx atq; impator vite mortalium animus est, sic ille Qđ vero ante diluij generalis egressuz, fuerit vite humānē tāta p̄lixitas, neq; mirari, neq; illi seculo iūdere, neq; eā sibi optare quisq; debet. Erāt illis quidē hoībus (vt Astronomi aiūt, et expimēt o constat) coeli p̄pitiores. Uolūt nāc̄ astronomi duos eē zodiacos, vnuz in nona sphera, alterz in octaua, qđ firmamētu⁹ vocāt, t̄ initio reruz ac tēporoz, sic adeo dispositos, vt aries ariet, taur⁹ tauro, geminis gemini iūgerent, et aboruz coētibus in vnu virib⁹ fortior in terris fiebat influxus, vnde et herbas tunc salubriores, t̄ fruct⁹ terre meliores, et lōgiores aīantiuz vitas fuisse nō dubiū. Postq; soluta p̄ mos tū societate ab iniicē discesserūt, tot⁹ inferioz mūd⁹ egrotauit. Superaddunt Theologi primū parentē filios t̄ nepotes talib⁹ disciplinis imbuisse, vt qđ utile, qđ noxiuz vite esset, p̄ se vnu quisq; saltē cognosceret. Addūt et terre viginē tunc syncerā frugibus suppeditasse alimētum melius et vberius, q̄ne post diluij salsedine maris imbibita debilior fuit. Et Deum iccirco vetuisse ne Adam de ligno quod vite dicebatur, q̄ vite producēde vim habebat, itez degusta

Liber Secundus

ret, ne plongaret simul cu[m] vita miseras, debuisse aut[em] potius illos q[uod] nos tam diu in vita esse sic probat, q[uod] videlicet nulla predecessorum inuenita, nullas artes, nullas sciencias tunc habentes oportebat longis experientias ea perdiscere, quae nos ex aliorum scriptis, et ex maioru nostro lucubrationibus facile et compendiose docemur. Reducta est tandem communis vita humana summa teste David in psalmis ad annos septuaginta, et in eodem adhuc statu perseverat.

De annis hominum anno diluviius p[er] Plinius Ca. xxxvii

His patet illos primi seculi annos fuisse nostris pares l[itteris] paucis annis, scilicet quatuor lunaris solari est breuior. David enim de annis loquens a sua genitatem more qui descendit a Moysi non recessit: Plinius in septimo naturalis historie libro cap. xlviij. sic de annis inquit. Annus alij estate unum terminabatur, alterum hyeme, alij quadripartitus temporibus, ut Arcades, quorum anni trimestres fuere, quidam lunae senio, ut Aegypti. Itaque apud eos aliquantum singula annorum milia virisse produntur, sic Plinius. Quibus probis ostendit se putare annos qui primis patribus tribuitur fuisse menses. Ceteri hec existimatio per se sat is exploditur, longe enim plus nos viueremus, quam illa mundi adhuc recentis antiquitas, nam centum annis mille ducentum menses includuntur, qui numerus annorum nulli illo ascribitur, sed quod evidenter argumentum esse propter aduersus eos, quod annos Hebreorum menses dicunt, quod ipse Moses quod dixit. Uixit autem Malalehel lxv. annos, et genuit Jared, certe si annos pro mensib[us] accipit: Malalehel quinq[ue] annos et totidem menses natu[us] genuiss[et]. Quod ut Persius inquit. Non sani esse hominis non sanus suret Orestes. Sed de his transunter hec dicta sunt.

Quod vita humana non sit breuiata Ca. xxxix

Cessat insuper illo opinio, quod dicunt vitam humana esse breuiata non sicut David idem, quod modo est spaciū vite fuit, quod dices in diebus vitam breuiari: Et quod inter David et nrāz hāc etatē annorum duo milia quingenta, et eo amplius intercesserunt, quo tempore cursu longissimo manifesta vite breuiatio facta est. Quod si dicas usque ad ceterum annū: